

Megjelenik hetenkint háromszor u. m. keddén, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Éves díj	10 fr. o. 4.
Féléves	5 fr. o. 50 kr.
Háromhavos	3 fr. o. 30 kr.
Egy hónapra	1 fr. o. 10 kr.

Szerkesztői szállás:

belső tordantozó 122 szám.

Kiadó hivatal:

Középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

5t hasábos garmond sorért 1-szor 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
Hansenstein és Vogleréknél (Nemert Markt 11 szám.)
Pesten: Zeisler M. (Király utca 60 sz.)

Nyitott cikkek

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez küldendő.
Előzetes a hirdetés a kiadó-hivatalnál letetik.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY“ 1870-ki XV-dik évfolyamára.

Hogy t. olvasóink a **küszöbön álló nagy fontosságú harczi eseményekről** rögtön és pontosan értesülhessenek, minden nevezetesebb eseményről **eredeti távsürgönyöket közlendünk**. A lap megjelenése közben érkezett távsürgönyöket külön adjuk ki és **vidékre is külön expediatjuk**. A más lapok által hozott táviratokat a „Legújabb“ rovatban találják fel t. olvasóink; ha a pesti táviratokkal érkeznek nevezetesebb hírek, ezeket a „K. Közlöny“ rendkívüli mellékleteként, **a pesti lapok megérkezése után pár órával, külön lenyomathat hordatjuk szét.**

A Szerkesztőség.

Előfizetési-díj:

Égész évre 10 frt., félévre 5 frt 50., évnegyedre 3 frt., egy órára 1 frt. o. é. Egyes számok ára 7 kr. o. é.

Az előfizetési pénzek posta-utalvánnyal kiadó Stein Jánoshoz (bel-középutcai könyvkereskedésébe) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodik van.

Pest, július 27-én, 1870.

(B.) A tegnapi ülés érdekesebb része mindenesetre a municipiumok szervezéséről szóló törvényjavaslat harmadik felolvasása volt, melyre 20 tag kívánására névszerűen szavazás történt.

A szavazás eredménye az volt, hogy a ház 49 szavazattöbbséggel elfogadta a törv. javaslatot teljes szerkesztésben.

A többség tehát most nagyobb volt, mint a mekkora a törv. javaslat egyes részleteire történt szavazásról mutatkozott; minek egyik oka az lehetett, hogy voltak a baloldali részéről olyanok is, kik inkább csak pártfegyelméből szavaztak a részleteknél, s ezek most a végső szavazásnál visszavonultak.

Némely póthitelek megajánlása felett kellett a háznak határozni.

Ezek közt előfordul a rablások megakasztására fordítandó póthitel, mely, hála istennek, inkább a régi rablások és orgazdák kipusztolására és a világosságra jött bűnesetek megbüntetésére szüksegeteltetik.

A belügyminiszter úr által e célra kért póthitel a ház, mondhatni, egyhanglag megajánlotta, csak Csiki Sándor képviselő úr nem akart egy kr. jézárt sem megajánlani, mert szerinte a királyi-biztosok felhasználása nem alkotmányos.

Nem akarom elemezni s újból felrisszítani a múlt években megzavart közbátorság okait, mert nem tartanám hazánkra néző előnyöknek Európa színe előtt vitatkozni e tárgy felett; de azt mégis szükségesnek tartom megjegyezni, hogy a történetek mindenkit meggyőzhetek arról, hogy a közbátorság a politia egyöntetű kezelését multhatlan szükségessé teszi.

Gróf Andrássy tegnap este volt Bécsből leérkező. Hihetőleg a mai ülésben, a semlegeségre vonatkozó interpellációkra felelni fog.

E napokban fog eldőlni az is, ha vajjon az országgyűlés be fog-e zárni és mikor, vagy pedig csak magát fogja elnapolni és menni időre.

Horn semlegessége.

(Brr.) A „Nr. Fr. Lloyd“ szerkesztője nem emere a „két értelmű semlegességnek“; ő, mint mondja „sem francia, sem orosz, hanem magyar,“ s rokon- és ellenszenvét alá tudja rendelni „a magasabb tekinteteknek“, azaz: Magyarország érdekének.

Dicséretes törekvés és vallomás ez; csak hogy az „általános szavazat“ indítványozója aligha nem ismeri félre az érintett magasabb érdekét. Nézzük csak mit mond a semlegességről.

Horn szerint, míg Magyarország nincs direkt fenyegetve, nemcsak a báborut kell kerülnie, hanem óvakodjék a hadkészültségtől is; mert ez utóbbi nagyon sikamlós lejtő; Magyarországnak ép oly gondosan kell a hasznátalan há-

borut kerülni, mint a mily készséggel folytatná az elmellőzheihen harcot jogaiért, szabadságáért — teljes erejéből.

A „Nr. Fr. Lloyd“ eddigi okoskodása szerint, ha Magyarország érdekei csak közvetve lennének fenyegetve, nekünk még készülni sem szabad. Ebből az következhetne, hogy Horn úrnak a háboru „localisálásáról“ minap adott legújabb és halatlan theoriája alapján — német, vagy francia területien küzdhetne egész Európa, — és eldönthetnék az európai kérdéseket egymás után, — minekünk szép esendesen meg kellene lapulnunk. Ha azután a congressusban róluok nélkülünk találánának határozni, a megmozdulásra ekkor és e miatt sem lenne okunk, mert határainkat fegyverrel közvetlen senki sem fenyegetné; magától értetik, hogy őszinte békeszeretettük nem akadhatna fenn azon, ha Európa, ugy közvetve — egy kis áldozatot dictálna vállainkra a béke érdekében, tehát a mi javunkra.

Egy berlini távirat szerint Poroszország területi nagyobbodást ígért Bajorországnak. Vajjon nem tudna e Horn úr minket biztosítani arról, hogy a burkus nem értette ez alatt Felb. Ausztriának egy részét? ugy arról is, hogy Münchenben még nem keresték elő azon száz ívet baladó emlékiratot, mely Mária Terézia korában is Bajorhonnak e területre való kétségtelen jogát bizonyította. Erről és ebből a síputczában is lehetne felolvasást tartani.

Pest, július 25. 1870.

(r. l.) A képviselőház mai ülésében befejeztetett a törvényhatóságok rendezéséről szóló törv. javaslat részletes tárgyalása, és így az holnap fog harmadszor felolvasatni s véglegesen elfogadtni.

Az ellenzék, midőn a kormány ezen előterjesztése az általános vitán keresztülment, halotti tort ült a megyék fölött, melyeket szerintük e törvény eltemet.

Sok tinta és szó folyt már e kérdésben. Némelyek azt állították, hogy a municipális intézményt a parlamentaris kormányformával összeegyeztetni teljességgel nem lehet. Mások, hogy ezen összeegyeztetés csak gyermekjáték. Azt hiszem, egyik épen oly elhamarkodott vélemény volt, mint a másik. Leghelyesebben alkalmasint azok gondolkodtak, a kik ama nézetben valának, mikép a parlamentaris kormányforma nagyon nehezen összeegyeztethető a megye-intézménnyel. Ezt igazolta a tömérdek scylla és charibdis is, melye azoknak kellett ütközniök a kenyértörés pillanatában, kik az e tárgyra vonatkozó törv. javaslatot szerkesztették, — igazolta a tömérdek scrupulus is, a mely a munkát átolvasása, majdan tárgyalása alkalmával, a jobboldal körében épen ugy, mint a baloldalában fölmerült.

Mesterség volt akként megoldani a csomót, hogy akár a megye, akár a parlamentaris forma ne váljék illusoriussá, hanem megférjen egymás mellett. Megtörtént-e ez? Nézetünk szerint igen. E kérdésben határozott alku folyt a megye- és a felelős kormányrendszer között. S az alku létrejött, ugy, mint az alkuk rendszeren létesülni szoktak, hogy t. i. az egyik, valamint a másik fél is enged annyit, a mennyit engedhet, a nélkül, hogy a magok benső lényegét végkép feláldozzák.

Theoriában ezen törvény jónak látszik, mást, a fennforgó körülményeknél fogva, talán hozni sem lehetett. Majd megmutatja a praxis, így áll-e a dolog valósággal? — ha nem, akkor még mindig fennmarad a jövődő országgyűléseknek nemcsak joga, sőt kötelessége: e törvényen kellőleg változtatni. Annyi bizonyos, miszerint e törvény alkotása által ismét egy hatalmas lépést tettünk országos szervezkedésünk terén.

A hír, hogy az országgyűlés e törvényjavaslat tárgyalásának befejezése után elnapoltatik, tartja magát és kétségkívül valósulni fog. Legalább beszélnek, mikép gróf Andrássy Gyulának — kit holnap várnak le Bécsből — ideérkezése, a törvényhozótest jelen ülészakának bezárásával van összefüggésben.

A magyar kormány, mielőtt az országgyűlés megszólalnék, nyilatkozatot tend közzé, a mely mintegy megpecsétlendi a semlegesség iránt már előbb tett biztosításokat.

Magyarország szava most már min-

denesetre nyom a latban, és így kétség-telenül helyén van, annak kifejezést adni, melynek alapját — miután az egész ország a semlegesség mellett nyilatkozik — a közérület képezi.

Pest, július 26. 1870.

(B.) A tegnapi ülésben befejeztetett a municipiumok szervezéséről szóló törvényjavaslat, s ezzel a jelen ülészak elvégezte legfőbb teendőit.

Be fog-e ez ülészak ünnepelesen zártni, avagy csak maga a ház szűnési meg darab időre üléseseit, még nem tudhatni. Azonban akármelyik történjék, hosszas szűnetelésről nem lehet szó, mert az 1871-diki költségvetés és a ház asztalára letett, sőt az osztályok tanácskozásain is áment, több rendbeli törvényjavaslatok szükségessé teszik, hogy a ház mihamarabb újból hozzá fogjon a munkához.

Különösen a községek szervezése s az igazságszolgáltatás terén megkezdett reformok bevégezése oly sürgősök, melyeknek csak napokig való halogatása is végtelen kárára van hazánk minden oldalú fejlődésének.

A tegnapi ülésen a kimerültség színe öm- lött el.

A municipiumok szervezése nemsokára bevégeztet tény. A bizottmányoknak a közigazgatási téren oly hatáskör nyitott, melyek ha lelkiismeretesen s teljes buzgalommal haladnak, közigazgatásunk pontos, gyors és olcsó vezetése ére határozott befolyást gyakorolhatnak.

Ezenkívül hivatta vannak a bizottmányok közvetve a közvélemény józan irányba való fejlődésére hatást gyakorolni.

Szóval, a törvényjavaslatban megadott alapon a municipiumok oly hatáskörrel vannak felruházva, a milyennek sehol.

A bizottmányok összealkotása a múltvebb osztály kezébe teszi a befolyást.

Minden attól függ, ha vajjon a jelen anyagi világban lesz e bajlama az illetőknek a közjó érdekében tetemes idő-áldozatot hozni.

Kísérletnek tartom az egészet, mely kísérlet ha az ellenzék terve szerint tettetett volna, a parlamentaris kormányforma nullifikálására vezetett volna, mig így, a legrosszabb esetben is, legfennebb nem termi meg az óhajtott gyümölcsöket.

Történetek ugyan az ellenzék részéről oly nyilatkozatok is, melyek azt sejtetik, hogy az ellenzék a megerősített törvény ellen is kész izgatni. Azonban szabad legyen hinni, miszerint ez csak a discussio hevében kiszalasztott szó volt, mert egy alkotmányos oppositioról nem szabad feltenni, hogy az a fennálló törvények tiszteletben tartása ellen igazasson.

Volt m. kir. közlekedésügyi miniszter gróf Mikó Imre válasza ns. Alsó-Fejérmegye közönségéhez.

Tekintetes megyei közönség!

Vettem a nemes megye tisztelt közönségének idei július 5-kén tartott képviselő bizottmányi üléséből 2848 szám alatt hozzám intézett nagy becsű iratát, melyben Magyarország közmunka és közlekedésügyi vezetésétől visszalésem alkalmából, ezen közszolgálatomból elért eredmények és személyem iránti kedvező véleményét nyilvánítani méltóztatott.

Bár közpályán való munkásságom indoka, egyedül hazánk és nemzetünk iránt való szeretetem volt, a kötelességem teljesítéséért a megnyugtató elégtételt öntudatomban keresem — mindazonáltal mondhatlan jól esett nekem — megvallom — a tekintetes megye közönségének fennebb tisztelt kedvező nyilatkozata.

Önzéstelen lélekkel s országunk közjávára célzó igaz igyekezettel kívántam a körülmények közt lehetőleg mindig megtenni. Ámde a nehézségek számosak, s a gépezet új; s a várakozások és remények az érdekek szerint természetesen ágazók voltak, elannyira, hogy minden érdeket kielégíteni lehetetlen volt. Ezután sok könnyebben s széleszertűben fog menni, a siker mind láthatóbb s nagyobb mérvű lesz, és ha Isten és mi magunk eszélye békenket megóvja: nem messze az idő, midőn Magyarország — a melybe, természetesen, az erdélyi részek is beleértetnek — egy teljes vasúthálózat előnye birtokába jutván, s ez által anyagi megerősödésének eddig bédugva volt számos csatornája nyilván fel: a jöllét eddig nem ismert fokára jutand.

És ez nekem nem csak forró óhajításom, de egyszersmind rendíthetlen reményem is!

A mi a t. közönség által érintett, jövődő

munkásságomat illeti: ennek tere, az én hozzá való erőmmel együtt a haladó évekkel egy arányban apad; de közbazánk s nemzetünk iránti hü és meleg érzésemet megváltoztatni semmi képes nem leend. A mit lehet, kész szívvel teszek mindent utolsó lehelletemig.

Fogadja a tekintetes megyei közönség rólam való megemlékezéseért hála köszönetemet, s azon megkülönböztetett tiszteletkifejezést, melylyel lenni szerencsém van a tekintetes megyei közönségnek Posten, július 19-kén, 1870.

Alázatos szolgálója:

Gróf Mikó Imre.

Az átalakulás korszakát eljük.

Berezaság, jul. 5-kén, 1870.

III.

Lássuk: mi az a „Gusztáv Adolf-egylet“?

Azt mondják, egy terjedelmes egylet, melynek, az alapszabályok értelmében, célja, szegény evang. egyházakat és iskolákat segíteni. Tehát szigoruan vallásos színezetű egylet az alapszabályok szerint.

Én pedig ezzel szemben, ki azon egylet működését évek óta figyelemmel kísérem, azt mondom: hogy a „Gusztáv-Adolf-egylet“ egyik leghatásosabb tényezője a germanisationnak, melynek célja: germanisálni Európát az atlanti tengertől a Dardanellákig; mely kinyújtja karjait Ázsiára, Afrikára, Amerikára, mely a porosz uralom kezében a népek belcsendének róvására egyik legveszedelmesebb eszközzé fog fejlődni.

Az egyletek gyűlései nem helyhez kötöttek, eljárnak szerre minden falut, várost; azok valóságos nemzeti ünnepek. „Deutschland hoch!“ című szavalmányok adatnak ott elő; kérelmek nyujtának be „zur Aufrechthaltung des Deutschtums“ kifejezésekkel.

Ki mondja, hogy itt nem a nemzetiségi szellem működik a vallás firmája alatt?!

Hogy a nemzetiségi szellem őket ilyeket tenni indítja, azon éppen semmit nem is csodálkozom.

Midőn a szász centralizálási törekvések velünk szemben a dolgot ennyire viték, mi barozsági magyarok láttuk, hogy tovább így nem maradhatunk. Elérkezettnek láttuk az időt, hogy midőn az 1860-i alapunkat megsemmisítve, feldúlva lenni szemléltük, magunkat egy érdekeinkkel egyezőbb, szabadabb álláspontra juttassunk. Fogjunk is ezt tenni; kívánja ezt a természetellenes viszony, mely a religióban a szász nemzetet kirívólag képviselő szebeni kormányzatban, velünk szemben létezik.

Nem kívánhatja azt töltök senki, hogy mi önmagunkról, jogainkról, érdekeinkről, nemzetiségünkönkről annyira megfelekedzünk, hogy az ő tarisznyájuk fenekén meghúzódva magunkat is általuk Szebenbe vitessük.

Nem bánják ezt ők, ha töltök elmaradunk is; már több jelek mutatkoztak, hogy töltök szabadulni, tisztelni töreksezenek.

Feltártam a lehetőségig álláspontunkat, létezőit és létező viszonyainkat, helyzetünket.

Török úr bűntől róvja fel nekünk e törekvéseinket. Mindegy. Mi azért az ő nézponjtára állani nem fogunk. Ha a körülmények kényszerének engedve, e szakadással azon bünt követjük el, hogy azzal nemzetiségünk emelését is miveljük; büntünk tán nem leend oly nagy, hogy meg ne bocsáthatná azt a magyarok Istene.

Vigasztalásul szolgálhat az is, hogy hibánk nem leend nagyobb, mint a magukat minden előjöhötkben, bármi áldozat árán annyira centralizálni törekvő szász atyafiaké!

Ha a „nemzetiségkedés“ czimével megtisztelt törekvésünk bennünk, csángó magyarokban tán fokozza és emeli is hevét szívünk egyik kamaráját legalább elfoglaló nemzeti érzelmeinknek: — ne féljen Török úr — a másik elég tágas leend a többi társnemzetek iránti tisztelet és szeretet befogadására. De bár államszervezetünk — ön szerint — kozmopolita jelleggel bírjon is, mi azért mégis nem kozmopoliták, hanem mind magyarabbak lenni akarunk.

Eleget láttuk, mit szült eddig nekünk a múlt. Népünkől, ki a múltban legalább egyháznoksággal vinni tudta: a nyert pályatéren nem vált kozmopolitává, hanem a házánál annak nyancsak a családai nyelv a szász lett; utána pedig az első, második vagy harmadik generáció megszünt magyar lenni.

Mi éreztük, hogy mikor születünk, magyar-nak születtük, s csak azután avattak evangélikussá. E szerint tehát, midőn nemzetiségünk érdekében tesztük, kötelmeink legeslegesobbikének tesztük eleget.

Mi érezzük, hogy midőn rokonelemek felé gravitálunk, érdeklődésünk érzetében, a természet törvényét követjük.

E kor a verseny kora. Más nemzetek is érzik ezt, s nekünk sem szabad egykedvűen, télen maradni.

Mi nem irigyeljük más nemzetek törekvéseit a józan haladás terén, mert tudjuk, hogy a cultura egy magasabb fokán álló népek egymásközt mindig könnyebben és békésebben boldogulhatnak.

„Tette! nemes verseny nagyot alkot, edzi erőnket, Verseny pályáján tünik fel a férfias érdem.“

Kisfaludy K.

„Oh nemzet! nemzet! eszméj,
Beesztild meg tenmagad.“

Bajza.

Bartha Károly,
tatrangi iskolatanító.

Mire való Gyergyónak a föllátni tervezett polgári iskola?

Gyergyó-Szt.-Miklós, júl. 24-én, 1870.

I.

Mindinkább fokozódó mérvben kezdnek Gyergyóban foglalkozni a fennebbi kérdés vitatásával, s csak sajnálható, hogy az a fölötti ellentétes eszmecserék többnyire oly modorban folynak, melyek a lázas izgatottságot és minden perczen kitérni kész szenvedélyt kirívóan jellemzik; s talán nem is minden alap ok nélkül annyiban: mikép a nevelésügyben elhanyagolt s az absolut kormányrendszer alatt vagyoniilag is csaknem tönkre jutott nép jövőjére nem csekély horderejű befolyást gyakorland a realtanoda helyébe újonnan föllátni tervezett polgári iskolának, a haladó korszellem igényei és követelményei által utalt célszerű s a nép érdekeit is szem előtt tartó berendezése. Azonban, eltekintve ezuttal a fennebbi kérdést illető határozott feleletől, e lapok t. olvasóinak annyit bizonyosra bocsáthatok, miszerint az e fölötti aggodások hazafias érzelmű kormányunknak a közelebbi múlt napokban ez ügyben tett előrelátó és a gyergyói nép érdekeit helyes szempontból fölfogott intézkedése következtében — miről alább bővebb alkalommal leendő szólni — fölülegessé váltaknak tekintetők. Szabadjon inkább egyelőre a gyergyói köznépnek csakis a nevelésügyet illető fogalmaival s e tekintetbeni egyoldalú céljai- és óhajaival, kiválsóan pedig a beszűntetendő alrealtanoda mostoha sorsával foglalkozni.

Egy algymnasium megnyerhetése Gyergyónak már régi óhajai közé tartozik; és mégis daczára azon erőfeszítéssel járó áldozatoknak, melyeket annak kivívására reményben tett, nem sikerült más egyéb fensőbb tanintézetet nyerni, mint egy, a felsőes uralkodó magas elhatározása folytán létesített, de a gyergyói nép érdekeinek meg nem felelő két osztályú alrealtanodát; mely, mint azt öt éves rövid multja igazolja, kebelében mostoha szűlt volt, s mint ilyen magának életrevalóságot nem is küzdhetett ki, és most közleg megszüntetését s célszerűbb intézett leendő átalakítását várja. Bárha a realtanintézet oly általános ismeretek terjesztésére van hivatva, melyeket egy tudományosan képzett ember sem nélkülözhet ugyan, de eredménydusan csak ott működhetik, hol a népesség érdekei- és foglalkozási viszonyainak kellőleg megfelelő; kiválsóan pedig: hol az a nevelés terén előrehaladott s tulnyomólag egy életképes iparos és kereskedői osztályra s gazdasággal foglalkozó vagyonos polgári körre támaszkodhatik; de a hol a nép — mint nálunk is — nyomasztó szegénységgel küzd, hol az ipar csak tengődik és a kereskedés még bölcsőjéből néz egy jobb jövő felé, hol a szegény sorsu földész a már szalagszerűvé vált sovány birtokocskájából még a nélkülözhetlen mindennapi kiadásokat sem képes földözni; hol az ugynevezett „misera plebs“ csak is az élet főtartásáért napszámokodik s gyermekeit is e czélra fölhasználni kénytelen: ott egy miénkéféle alrealtanodának jövője nem lehet; mit egyébiránt ezeltől három évvel a tanári testület illetékes helyen nyilvánított is.

Ide járul néptünknek még mainap is divó azon ősi szokás, mely szerint a vagyonosabb szűlők is fiaikat fensőbb tanintézetekben csak azon szempontból taníttatják, hogy nekik a jogi, egyházi vagy orvosi pályán a megélhetést biztosíthassák s ekkép gazdasági utasítottjaik is egyszersmind osztályrésztől több vagyont örökölhessenek. Továbbá, az alrealtanodába eleintén helyezett bizalomnak meg kellett rendülnie már azon a közelmúlt tapasztalatok által igazolt kényszerű okozat miatt is, mikép benne a latin nyelv rendes tantárgy nem lévén, az nem is taníttatható; minek következtében a második osztályt bevégezett növendékek, bárha ők az ott tanultakat még a negyedik gimnasiai osztályban is csak ismételték, a latin nyelv nem tudása miatt, a gymnasiumok első osztályára utasítottak.

Nem lehet tehát csodálni, hogy ha ily tapasztalatok után még a jobb módú szűlők is kényeszerülve voltak a realtanoda mellözésével fiaikat oly fensőbb intézetbe küldeni, hol azok tanulmányaikat még tetemes költségek mellett is legalább fokozatosan tovább folytathassák. Öszintén bevalom, a gyergyó-szent-miklósi alrealtanoda utóbbi években csak oly tanulóknak volt gyűl- és menhelye: kik minden perczen lestek a kilitást va-

lamely szatócaboltban, iparos műhely- vagy kereskedésben a kenyérkeresetre, s ha egy ily kedvező alkalmat megragadhattak, azonnal kiléptek onnan és obsitos katonai hangulattal mondtak annak küszöbén egy kedélyes „istenhozzádot.“

Igy évről-évre apadtott a tanulók létszáma, ugy annyira, hogy ez idő szerint a két osztályban csupán négyen vannak; miért is e tanodának továbbbi föntartását a magas kormánytól jogosan nem kívánhatni, s így bekövetkezett az égető szükség annak egy oly tanintézeté leendő átalakítására iránt, mely a gyergyói nép szellemi és anyagi jólétének mintegy emeltyűjéül szolgáljon; erre pedig korántsem más egyébféle tanintézet, mint egyedül csakis egy célszerűen szervezendő, gyakorlati népgazdászati- és iparral egybekötendő polgári iskola van hivatva.

Koródy István.

Hadi készülétek.

Hogy a Rajna mellett megkezdődtek a csatározások, melyeknek czélja francia részről kiküzdzeni az átmenetelt, s hogy a küzdelem több nap óta tart: az bizonyos. De mi csak a porosz kézen át jövő táviratokat kapunk, s ezek apróbb csatákról, s a francziák vereségeiről irnak. Vajjon a mindig vert francziák nem lesznek-e egy szép napon túl a Rajnán? azt még nem tudjuk. Ilyen csatározások folynak Saarbrückennél, s egy ilyenről tudósít a „Fremdenblatt“ Hagenbachból, mely kis helység a leuterburgi orton Reinzabern és Germsheim felé fekszik, hol előrsi csatározás volt, de a turcosok a határon viszonyomattak.

S daczára e diadalm csatározásoknak, mint az „Ung. Lloyd“ nak júl. 26-kán távirátik: Különb- ben a csapatok kivonulása megkezdődött, a külni erődítési munkálatok sistiroztattak. A keleti tartományokban levő minden csapat Kasselen át Frankfurt és Mainz felé megy. A porosz király főhadiszállása Emsbe van határozva.

Egy Schlettstadt. (Strassburgtól délre francia határváros) ből jött levél szerint, Strassburgban már 40,000 ember képezi a megszálló hadat. Ennek nagy része sátrak alatt van, kivéve a 3 dik algiri tüzér ezredet, mely recognosciorozásra a Rajna felé van parancsolva. Wanczenauban több repülő komp van összpontosítva és minden perczen készen állnak az elszedhető ágyú naszádok. A nagyobbak 2' 8" nyire mélyednek be a vízbe; a könnyebbek 1' 4" nyire és épen ezért sokkal veszélyesebbek, mint előbb gondolták, a poroszok azt hívték, hogy igen mélyen nyomulván be a vízbe, csak mély helyeken állíthatók fel.

A Ducrot-hadosztály Brumathban lesz összpontosítva. A francia vadászok kiűntök. A francia csapatok csak blouseban, összegöngyölt köpenyvel fognak harcolni; mert az 1859 ben ingre vett köpenyt is igen nehéznek tartják. Dijon és Besançonon át számtalan elelmiszerezelt és hadieszközrel megrakott társzerék érkeztek. Ezek között sok ostromágyu. Sok újmódi is van közöttük. Ilyen az új mozsárágyu 340 fontnyi röp-anagga! megtöltve. Mindez Radtsa ostromára lenne szánva.

Brüsselből 25-ről jelentik, hogy a néphadnak két új korosztálya hivatott be. Mindegyik Antwerpenben állomásozó ezred számára egy ötödik zászlóalj alakítottak. Az észak-amerikai és angol kormányok kijelentették, hogy ők a belga semlegeséget egész erejükből oltalmazni akarják s ezen nyilatkozatról értesíték a berlini és párisi kormányokat.

Melyik a jobb fegyver:

a chassepot vagy a zündnadel?

A chassepot könnyű fegyver, kis tartalommal, kezelése a lehető legkönnyebb, mivel sulya az egyben lévén összpontosítva, a váltást mintegy önmagától megadja.

A porosz fegyver nehéz, sulya annyi mint a volt fegyvereké, a cső nagy nyomást gyakorol a lövő karjaira, és így könnyebben téveszti a kiűzött célt. Kezelése épen nem mondható könnyűnek; köb tartalma e fegyvernek a chassepothoz képest majdnem kétszeres.

A chassepot kis golyója ép oly nagy sebet nyit a testen, mint a gyutts puskákkal nagyobb golyója, a lovakon tett tapasztalatok ezt kétségen kívül helyezik. Mig a porosz fegyver igen nehéz az üldözésre, erős töltést kíván, és még ekkor is nem kecséget sem a gyorsaságot sem a biztonságát illetőleg kedvező eredményel.

A chassepot golyója, elhagyva a puska csővét másodperc alatt 420 méternyi gyorsasággal halad tova, és ez megengedi a jó lövőnek, hogy egy félkilométernyi távolságról a fekete pontot találja el a nélkül, hogy a célzásnál a fegyver irányát a szokás szerint feljebb kellene emelnie, valamint a lövegnek oly biztos behatást kölcsönöz, mi semmi kívánni valót sem hagy fenn.

A porosz fegyver, nagy golyójával, másod perczenkint csak 220 méternyi gyorsasággal halad; s ebből magyarázandó, hogy a löveg rövid távolságra a földre esik, ha a célzásnál nem adnak a fegyvernek a kiűzött célpont felett, megkívántató előnyt, hogy a golyó a megtett hajlás folytán a fekete pontot eltalálhassa, a mi ily

nagy ivköz befutás után mindig kötséges. A legkezebb tulbecslés a célzásnál azt eredményezi, hogy a löveg vagy nagyon lent vagy a czélba vett ember felett röpül el.

500 méternyi távolságnál a porosz fegyver csak negativ eredményt mutat fel, míg a chassepot 1000 meterről a fekete pontot könnyen találja egy jó lövő kezében.

A nagyobb golyónak meg vannak számos más kellemetlenségei. A porosz fegyverrel, mint gondolni lehet, gyorsan fognak löni, és így sokkal több puskafor szűkségettelik, ugy hogy a porosz katonának kell hogy legkevesebb 10 font töltése legyen. Tíz font töltéssel a francia katona a kisebb golyója chassepot fegyver segítségével épen még egyszer annyi lövést fog tenni, mint a porosz katona.

Nincsen nehezebb mint csata alatt pótolni és megújítani a kilőtt lövegeket. A csata elvesztése vagy megnyerése csupán e körülménytől is függhet. A poroszok értették ezt, és megtömték töltény-tartóikat, s hogy szaporíthassák lövéseik számát.

A mi e két fegyver hiányát illeti, következőket említhetünk fel: a chassepot csavarjánál alkalmazott kancsuk meggyul és sokszor már 200 lövés után ki kell azt cserélni, a mi nagy kellemetlenség; a gyutts fegyver tije a hátra felé gyuló puskaforról megtűzesedvén vagy eltörik vagy meghajlik, sőt a mi még kellemetlenebb, a gyutts fegyver, a závar még eddig megigazítani nem sikerült hibája miatt, az elstülésnél a puskafor füstjét a katona képébe szórja.

Egy a napokban itten tett próba a következő eredményt mutatja fel: Egy kilométernyi távolságról a chassepot fegyverrel 100 lövés közül 70 találta a célpont közepét; míg a gyutts puska ugyan oly távolságról 100 lövés közül csak 9 fekete pontot eredményezett.

Most a két fegyver a harczerén is egymással szemben állván, majd meglátjuk, hogy melyik leend az elsőség.

Vidéki levelezés.

Maros-Vásárhely, július 24. 1870. —

Mire részben már tavaly némi biztossággal számítottunk, minek bekövetkezését aztán most néhány hét óta nemzeti színbáz jeles művészei, a magyar színpad első rendű igaz gyöngyei: Prielle, Cornelia és Szerdahelyi Kálmán e hó közepén körünkbe érkeztek, s már 16-kán Fejérvárainak a tavalyi nyáriidényből ismert, itt maig is jó emlékezetben lévő társulatával, vendég-előadásai sorát megkezdtek az elbai színpadon. Meg kell vallanom, hogy midőn az előadások a színpadon olvasnunk kellett, hogy az előadások a város központjától oly távol eső elbai színpadban fognak tartatni, nem kis aggodalom szállott meg. Tudjuk ugyan, hogy említtet nyári színpad nagyon kellemes környezetben, egy lombdús színpad árnyas facsoportjai között fekszik, s a nyári hó napok alatti előadásokra eléggé alkalmas, mert egészen fedett s mégis szellős és hives; — azonban a hetek óta derült, esőtlen napokat most egyszere zavargó, változókéony, esős idő váltotta fel, — s tekintve rosul köveztet utcáink szomorú állapotát, az eső után nagy számmal előállani szokott kátyukat, pocsolyákat, a kezdetleg, gyarló világitást s bérkocsinknak aránytalanul csekély számát: az előadások helyét szerencsésen választottunk alig hihettük. Azonban a művészet hatalma mindez akadályokon fényesen diadalmaskodott. Daczára a minden perczen megsordulni készülő esőnek, a láthatáron felül tömegben tödült az elbai színpad telé s mindjárt a legelső előadás: Sardon „Szövetségese“ című darabja alatt zsűfőliség megtölté a téres helyiség minden haználható zugát. Az eső sűrűn omlott fejünk fölé, villámlott, döngött; de mi az elemek viharos játékát számba nem véve, testtel, lélekkel vendégművészeink mesteri tőkélyt játékán csingtunk s szomju végygyal engedték át magunkat a legnemesebb, legfőlemelőbb művelzetnek. Valóban, ki M. Vásárhelyi rendez színházlatozóató közönségét ismeri, ki hónapokon át látta, hogy egy vidéki városra nézve mindig kielégítőnek nevezhető szintársulat előadásait tavaly is mily gyéren látogatta, csak az tudja megítélni azon hatást, melyet a művészpár érkezése közönségünkre ellenállhatlanul gyakorolt! Ifjak és vének, minden rendű és rangú nők és férfiak, még olyanok is, kiket évek óta színházból, vagy más művészet előadásokon látni alkalmunk nem lehetett, előbúttak remetei magányukból és belépti jegyekért versengve tödultak az előadásokra. Igazán elmondhatjuk képes értelemben, hogy Prielle Cornelia és Szerdahelyi Kálmán nálunk ezuttal még a „köveket“ is megiditották!

Második előadásul júl. 17-dikén „Delilát“ választották; ezt követő 19-én „Házasság XV. Lajos alatt“, 21-kén a „Kamelias hűlgy“, 23-kán az „Utolsó levél“, — mind oly darabok, melyeket önk is ott Kolozvárt néhany nap előtt végig élveztek. Nem lehet czélem egy vidéki levél végü keretében a művészet magaslatán álló, elismert jelességtű pesti vendégeink játékát az előbb

megnevezett darabokban elemezve ismertetni, — szándékom csak az, hogy néhany rövid sorban hangot adjak közönségünk elragadtatásának a örömeinek a fölé, hogy egyszerre két ily valódi művész játékában gyönyörködni alkalmat nyílt, — miért első sorban magoknak a kedves vendégeknek, de egyszersmind Fejérváraink is öszinte köszönetünket kifejezni sietek. Vajha minél hosszabban élvezhetők a művészpár ritka tőkélyt játékát, melyet napról napra fokozódó tetszés vaj, virágocskrok és fűzerek öznétől kísérve, visszafogott lélekzettel és örömtől sebesebben dobogó szívvel hallgat végig a város és messzi vidék élvsóvár közönségének színe, java. S e részben ceakugyan nem is lehet panaszunk, mert míg Kolozvárt — önk jelentése szerint — csak 7 szor lépett fel a Szerdahelyi-pár, addig nálunk már is 9 előadásuk biztosítva van, s remélni szeretjük, hogy az 10—11 re kinövi magát.

Az a páratlan finomság, mely Prielle Corneliának hangjában, arczkifejezésében, járásában, kelésében; az az elegancia, mely gazdag és változatos toilettjében egyfelől; — az a valódi életdús természetesség, szaloni könnyedség, magával ragadó derültség, mely Szerdahelyi nék minden mozdulataiban másfelől észlelhető; — az a mélyreható művészet mindkettőjükénél, mely szerepeiknek legparányibb részletébe is behatolva, azokat élő egészékké alakítva állítja az elámulat néző elébe, — önkénytelenül magával ragad, ne osodálkozzék hát t. szerkesztő úr, ha önknek rendszeren komoly hangú, öszülő tudósítója ez alkalommal kivételesen az elragadtatás ifju hangján szól.

Mondanom sem kell, hogy mindenik előadás összevágó, kerekded volt, s e részben a többi közreműködők is becsülettel és dícséretre méltó igyekkezettel teljesítették kötelességüket, elannyira, hogy például a sugónak létezéséről mindeddig tudomásunk alig lehetett. Ma, vasnapra Rákosi „A csopus“ a van hirdelve, kedden a „Csapodár“, szerdán a szorgalmas Prielle Péter jutalmára, ugyancsak vendégművészeink szives közreműködésével a „Tündérujjak“ fognak színezni kertülni, s ezeket követni fogja — tán egy napi szünettel — a 6-ik bérteli előadás, hir szerint a szellemdús „8-dik pont.“ — Végül még csak azt akarom megésszen négy szem közt megagui önknek, hogy ha értesülésem nem csal, a művészpár tiszteletére fényes és nagyszertű díszlakoma van készülöben. n. r. l.

Főbirói jelentés

Tordamegye június 14-iki bizott. gyűlésén.

4-er: Közlekedésünk érdekében következő intézkedések tettelek az alsó kertületben:

a) A torda-offenbányai az aranyos folyó által nagy mértékben megrongált 5 m. föld és 3500 öl hosszúságu utvonal az ehez legközelebb fekvő lupsai járás 2/3 és torozközi járás 1/3-ad rész munkaerejével kicsi hújával teljesen helyre van igazítva és kavics halmokkal ellátva, az ezen vonaloni podságai nagy hid, valamint a várfalvi malom árknai hid és aranyos balparti erősítés is, vállalkozóknak kiadva és még ez év folytán bevégezve lesz.

b) A borév-jára szt.-lászlói 3 mföld és 1600 öl hosszúságu vonal részben teljesen kiigazítva — részben újból készitve Kis-Bányaig kézen van, erre fordítottat a lupsai járás 1/3 és torozközi járás 2/3 rész ereje az ezen vonalhoz legközelebb eső falvak közül.

c) A torda — szt.-lászlói utvonal 4 mföld és 2900 öl hosszúságban, ebből munka alatt áll 1 mföld és 2800 öl, a tavalyi évben készült 1 mföld és 1000 öl hosszúságu vonal pedig kiigazítandó, ezen vonalon szűkségettelik a Hsdát patakon 2 nagyobb és 30 kisebb hid, melyek a mennyiben megéynt pénzerejéből kitelik, még az idén megfognak készitetni.

Ezen vonalra a szt.-lászlói egész járás munkaereje fordítottat.

d) A maros-déce-csesztvei 2800 öl hosszúságu vonal jelenleg a legjobb karban létezik.

e) A gerend kocsárdi 11 hosszúságu utvonal csaknem újból kiigazítandó, az aranyosi járás 4 községével, földmunkája már bé is végeztetett.

f) A gyéres-örke tohái 2 mföld és 2450 öl hosszúságu utvonal, a mezőégi egész és aranyosi járás 1/3 munkaerejével földmunkáját illetőleg 20 új hiddal ellátva kézen van, teljes bevégezése és a m. ludas-harinai vonalon Tóhánai egybekötése a jövő évre hagyatott fenn.

g) A m. ludas- m. tohát- záh-harinai 4 mföld hosszúságu utvonal, melyre részben a pagocai járás f. községe és a bogáti járás 3 községe lön alkalmazva — földmunkáját illetőleg kézen van — és részben meg is kavicsoltatott.

Ezen vonalnak Záhától a méhes-határozellig terjedő 3500 öl hosszúságu részlete, mint nehezebb munka, valamint a ludas-tobáti vonalon a szenygyeli tó árkon készitendő töltés veszen több idő igénybe, de ez év folytán teljesen elkészül — és a forgalomnak át fog adni.

h) A sányi-gerebenesi vonal — mely több évek óta nem javítottatván — sánczai újból kihányandók, romlott hidjai kiigazítandók, és egészben megkavicsolandó, ez csak a jövő évben fog megtörtén-

hetni, földmunkja azonban a pagocsi járás ősi munka erejével — még az idén meg fog készíteni.

i) A m. lekenze- kis ikland- kapusi 1 mföld és 3800 öl hosszúságú egészen új és a mezőség 2-ik nagy ugynevezett m.-báni völgyét a radnoti vasút állomással egybekötő vonala — földmunkja nagyobb részt készen van, a víz átvezetése — és 2 nagy hidra nézt is — az intézkedések megtétele.

Ez jelenlegi állapotja alkertületünk 25 mföld és 2553 öre terjedő utvonalaival — melynek részletesebb kimutatása alkertületi alispánunk által, a tisztségnek lett fölterjesztve — és melyek jó karban hozatala — alispánunk erélyétől — méltán várható.

A felső kertületben:

A folytonos esőzések és ezek következtében árvizek által okozott utomlások, nagyjából a múlt évi hátralekötött concurrentialis ut munka erővel kiigazítottak.

Az idej concurrentialis erőnek az uakra való felhasználása fele részben a folyó hóban fog a tks. képviselő bizottság által meghatározandó vonalokra fordítani.

Felső kertületünk egyik legnevezetesebb ipara a tutajászat, a rendes körülmények között folyt le, kivéve a Serbán féle m.-régeni és a gurgényi hídnál történt dugulást, mely az árvíz által segített a tutajászat menetét 3 napokon át feltartóztatta, — azonban az ár szüntével az illető politikai közegek erélyes közbejötté folytán — ezen akadály leggyözegetett s így ezen vidék legfőbb kereskedelme — rendes menetébe visszahelyezve — jelentékeny kárt nem szenvedett. (Vége következik.)

— Az államadósság egyesítésének keresztül vitele iránt folyó évi mártius hó 21-én hozott és a bécsi cs. kir. pénzügyminiszteriumm által 1870-ik évi 14-ik számában közhírré tett törvény értelmében nyert felhatalmazásnál fogva a birodalom más részének pénzügyministere által folyó év április hó 2-kán kelt körövényével az államadósság alább elősorolt neveire nézve véghatár időt, melyen az egyesítésnek szánt régiebb államkötvények utáni kamatfizetés teljesítettik, következő határidők szabattak ki:

1) Az 1864-dik évi május 11-én kötött ezüst kölcsönre nézve 1870-dik évi november hó 1-je.

2) Az 1865-diki évi november 23-kán létrejött ezüst kölcsönre nézve az 1870-dik évi december hó 1-je.

3) Tökécsített kamatok és államsorsjáték alapján felvett kölcsönök után származó nyeresemények kiegyenlítése céljából 1849-dik évi július 1-én kibocsátott átalakítási (convertirungs) kölcsönre nézve, valamint az 1851-ik évi szeptember 30-án létrejött, B. betűs sorszámmal jegyzett kölcsönre nézve, továbbá az 1852-dik évi június 1-én Angolországban kötött kölcsönre nézve,

1854-ik évi július 1-én Frankfurt és Amsterdamban kötött ezüst kölcsönre, és

1859-dik évi Angolországban kötött ezüst kölcsönre nézve

az 1871-dik évi január 1-je.

4) Az 1% tel kamatozó pengő pénzbeni kölcsön kötvényekre nézve az 1871-ik év január illetőleg február 1-je.

5) A 2 1/2% tel kamatozó p. p. beli kölcsön kötvényekre nézve 1870-dik november 1-je, illetőleg 1871-dik január 1, február 1, mártius 1, és április 1-je.

6) A 3% tel kamatozó p. p. beni kölcsön kötvényekre nézve az 1870-dik december 1-je.

7) A 4% tel kamatozó p. p. beni kölcsön kötvényekre nézve az 1870-ik december 1-je, illetőleg 1871-dik február, mártius és április hó 1-je.

8) A 4 1/2% tel kamatozó 1849-dik évi kölcsönre nézve az 1870. október 15-ike illetőleg december 15-ike.

9) Az 1866-ik évi augusztus 25-én kelt törvényen alapuló kölcsönre nézve az 1870-ik évi november hó 1-je.

A felsorolt államkölcönökről szóló régi kötvények után járó, a fenn meghatározott határidőket követően esedékesé vált kamatok többé ki nem fizetettek, valamint az ugyanazon kötvényektől származó esedékesé vált szelvények be nem váltatnak sem adófizetés képen el nem fogadtatnak, hanem a további kamatozás csak az új egyesített (convertirungs) kötvények alapján fog teljesíteni.

A fenn elősorolt államkölcön kötvényeken kívül még fennmaradó és meg nem emilitett régi államkötvényekre nézve az utolsó kamatfizetési határidő később fog meghatározatni.

III. kimutatás

a Kolozsvár sz. kir. városában alakítani célba vett magyar kir. honvéd-zenekar alapjára, ugyan- csak Kolozsvár városában A) belmagyar tizedben Farkas Gergely és Szilly Alajos urak által gyűjtött önkényes adakozásokról.

Farkas Gergely 2 frt, Szathmári György 2 frt, Csiki Imre 2 frt, Szilly Alajos 2 frt, Id. Gspan Károly 1 frt, Hutflesz 1 frt, Kuschnitz Ferencz 1 frt, Biasini Sándor 1 frt, Hösler 1 frt, Szilágyi Samu 1 frt, N. N. 1 frt, Szentiványi Ferencz 2

frt, D. N. 1 frt, ZIR. 1 frt, Horák 1 frt, Lichtenegger Ignác 1 frt, Biasini Domokos 1 frt, Dr. Ince István 1 frt, Lefkovic Samu 1 frt, Szász Béla 1 frt, Kiss Sándor 5 frt, összesen 30 frt.

B) Külmagyartizedben Szabó Mihály, Tóth Tamás és társaik gyűjtése: Berei Elek 1 frt, Valaki 1 frt, Bogdán Péterné 2 frt, Benő Sándor 1 frt, Dils János 1 frt, Klein Frigyes 2 frt, Phleps Adolf 30 kr, Onyszkiewicz 20 kr, Hütter Alajos 2 frt, Zágonyi Mihály 20 kr, Ifjabb Zágonyi 10 kr, Székely Sámuel 20 kr, Takaró Ferencz 20 kr, Id. Tárkányi György 20 kr, Szilágyi 20 kr, Szabó Mihály 30 kr, Nagy Péter 2 frt, Andráshofszki J. 50 kr, Andráshofszki Efraim 20 kr, Máriaffi Albert 5 frt, Gáll Simon 50 kr, Andráshofszki Dani 50 kr, Thoroczky Sándor 5 frt, Ruzitska 50 kr, Kassay 40 kr, Valaki 20 kr, Szentjánosí Ferencz 2 frt, Szabó Mihály 50 kr, Molnár Ferencz 50 kr, Kiss Józsefné 10 kr, Ince Mihály 1 frt, Varga Jánosné 10 kr, Butyka Mozesné 10 kr, Horváth Márton 10 kr, Kovács Márton 10 kr, Dénez Sámuel 10 kr, Ifj. Nagy István 10 kr, Boldizsár Györgyné 15 kr, Gombos Mihályné 15 kr, Kilin Mihály 10 kr, Szabó Józsefné 10 kr, Szilágyi József 15 kr, Bányai József 50 kr, Török Márton 20 kr, Pálffy Miklósné 1 frt, Elekes Lajosné 40 kr, Albert Antal 10 kr, Gyarmathy József 40 kr, Terkál Albert 40 kr, Czeiszberger Jakab 30 kr, L. K. 30 kr, Váradi László 1 frt M. A. 30 kr. összesen 36 frt 95 kr.

C) Külszén tizedben Ajtai Lajos és Hantz Antal urak gyűjtése: Nro. 82 adott 1 frt, Nro. 59 adott 50 kr, Nro. 45 adott 10 kr, Névtelen adott 10 kr, Egy 1848-iki honvéd adott 2 frt, Nro. 18 adott 50 kr, Nro. 19 adott 10 kr, Nro. 22 adott 10 kr, Spaller Károly 1 frt, Nro. 26 adott 20 kr, B. P. 20 kr, Nr. 8 adott 10 kr, V. R. 20 kr, Valaki adott 20 kr, Nro. 2 adott 20 kr, S. S. 20 kr, Sz. F. 20 kr, Valaki adott 10 kr, Linder Sándor 20 kr, Deffori 10 kr, R. P. 20 kr, Gyermán Miklós 20 kr, Albert János 10 kr, Schimosik Antal 10 kr, öz. Zwerg Miklósné 20 kr, Ladányi 10 kr, Decker Jakab 1 frt, G. 20 kr, Egy valaki 5 kr, Deák 10 kr, Valaki adott 10 kr, Valaki adott 10 kr, Valaki adott 10 kr, Szántás László 10 kr, Szabó János 10 kr, Langwiser József 10 kr, Máté Izsákné 1 frt, Hügye Katalin 2 frt, összesen 13 frt 35 kr.

A jelen kimutatás főösszege 80 frt 30 kr. Az I. és II-ik kimutatások összegeivel együtt 558 frt 24 kr. és urbéri kötvényben 100 frt eppben.

Kolozsvárt, július 15-én 1870.

UJDONSÁGOK.

(—) A nagy-várad-kolozsvári vaspálya technikai és közrendészeti megvizsgálására kiküldött bizottság július 25-én érkezett vissza N.-Váradra. A 20 mföld hosszú vonalon, beleszámítva a megnyugvási időt is, 5 óra 3 percz alatt haladt át a mozdony minden baj nélkül.

—? A pesti vakok-intézetének 9 kilépett nő vendéke estűrtökön zenei előadást tartott a Diána-fürdőben levő „Ujvilág” című mulató-kertben. Közönség nagyon gyér számmal jelent meg; pedig ha valaki megérdemli a pártfogást, ezek a szerencsétlenek bizonyára a legnagyobb mérvben. Ha valamelyik helybeli zenekar rendez ilyenféle előadást: akkor nem kell félni, szülfölva van a helyiség; miért ne tehetné tehát közönségünk (melyről pedig nem mondhatni, hogy nem szereti a zenét), hogy tömeges részvételével enyhítsen azokon, kik ezt jó zenéjükkel és ügy megköszölgéjé, mint Pongrácz, vagy más. Valóban megható látvány, e szerencsétlen embereket oly összhangzón, szépen játszani hallani, az ily előadás bármely más zenekarnak is becsületére válnék.

(—) A pesti vakok-intézetének növendékei ma, vasárnap és hétfőn zeneestélyeket rendeznek, ha az idő szép a diáni „Ujvilág” kertjében, ha esős, a „Biasini-szálloda” termében. Ujlag ajánljuk e szerencsétlen, de jelesen működő zenészeket közönségünk pártfogásában.

(—) Szabó Károly ismert történetírónk magyar bibliographiai művének, mely a szatmári békeig terjed, kiegészítése végett, hosszabb tartamú körútra indul a szünidők alatt Magyarország régiebb könyvtáraiba. A cultusminiszter azon óhajtatva, hogy levezéreltve, hogy ezen, irodalmunkban nagy hízagot pótló munka mennél előbb világot láthasson, ez útazás költségei fedezését tárcza költségvetéséből eszközözi.

—? Győrben önkéntes adakozások alapján tífoltó-egylet alakult. Ezt csak azért emlitjük fel, hogy jelezhesük sajnos hátramaradásunkat e téren is és pedig egy Győrrel szemben, mely pedig nem vindicálja magának a hangadó s központ szerepét, mint városunk az erdélyi részre nézt. Mit szóljunk még az akárhányszor tervezett e ugyanannyiszor ismét dugába dőlő torna-, vívoda-, lövés- és még számtalan nemcsak hasznos, de sőt szükséges egyletekről?

—? Gazdag régiségi bányára talált Nyári Jenő báró Seregben Gümörmegyében, a Várhegy nevű sziklás hegy keleti lejtőjén. Két öl hosszú űregyekben két roppant edényt találtak, több kisebb cserep-edényt, fekete cserepből készült merítőkana-lakat, bronztüket stb.

(—) A közép-európai csatater térképe jelent

meg ép moat Mühlberg és Reichnál Pesten (Józsefváros stationcra 56. szám). Ugyanott 25 krral o. ért. megrendelhető.

— 505. sz. 1870. A jövő 1871-dik évbén Lyonban általános nemzetközi kiállítás fog tartatni, hol, mint Franciaország déli részeinek legjelentékenyebb városában s Európa selyemiparának főhelyén, főleg a selyemzikkre fog kiváló figyelem fordittatni. A kiállítás következő 9 csoportra lesz osztva: 1. A selyemneműek eredete, feldolgozása és ellátása. 2. Személyek által hordott ruhaneműek selyemből és egyéb szövetekből. 3. Butor-zati és díszítési tárgyak. 4. Gépek és műeszközök. 5. Bánya- és erdei nyerstermények. 6. Élelmiszerek. 7. Mező- és kertgazdasági termékek. 8. Szabadművészet tárgyai. 9. Mesterművek. A kiállítás jövő 1871. május 1-jén megnyílik és tart ugyanazon év október végéig. A kiállításban részt venni akarók a f. év augusztus végéig jelentkezni tartoznak. A miről a nmlgu m. kir. keresk. miniszter úr f. év július 5-kén 12,104 sz. a. kelt rendelete folytat, az érdekeltek ezennel értesítettek. A kereskedelmi és iparkamarától. Kolozsvárt, 1870. július 23-án.

(—) A helybeli összes néptanítóikar — val-lás küllömbég nélkül — anyagi segélyezésért folyamodott a városi t. tanácshoz, a végből, hogy Kolozsvár városa néptanítói testülete képviselve legyen a Buda-Pesten tartandó országos magyar néptanítói egyetemes gyűlésen. Óhajtanók, hogy városuk tanácsa, illetőleg képviselőtestülete a közérdek által sürgetett, e czéltól a mindössze is nem nagy összegre rugó segélyt meg ne vonja.

(—) F. é. július hó 24-én Sárközyjakon Szathmármegyében egy új m. kir. távirtdai állomás nyitattott meg, korlátolt napi szolgálattal.

(—) A képviselőház júli. 27-iki ülésében a miniszterelnök zárt ülést kért, hogy holnap felel-hessen Tisza Kálmánnak a háboru iránti interpellációjára.

(—) A piski-petrozsényi vasutvonal hivatalos bejárása augusztus hó 10-én megy végebe; a nyilvános forgalomnak pedig aug. 18-án ő felsége születésnapján fog átadatni.

— A hazai lötenyésztket figyelmeztetjük arra, hogy az álladalmi méntelepek létszámának kiegészítésére legközelebb menek fognak vásároltatni, mely vásárlásnak, valamint az egyes menek-nek az álladalmi méntelepektől történhető kibérleai módozatnak közelebbi feltételei a hivatalos szak-és elterjedtebb napilapokban annak idejében közzé leend téve.

—? Dr. Caap, illetőleg Lucianovych estűrtökön tartá meg első optikai előadását csekély közönség előtt a nemzeti színházban. Második s utolsó előadása — mint halljuk — ma lesz a városi redoute-teremben. Kezdeté e. 8 órakor.

(—) A magyar mérnök-egylet közlönyének legújabb augusztusi füzeté megjelent következő tartalommal: New York állam csatorná 1870-ben. (XXII—XXVII. tábla.) Tóth Kálmántól. A hidak hordképességének megitélése (Folytatás és vége) Techet Ignácztól. A Lo Presty féle vasút, Hoffmann Nándor cs. kir. vasúti főfelügyelő hivatalos jelentése után. Vegyesek. 1. Bécs új vízvezetésének kiépítése. 2. Koskeny vágányu vaspályák és iparvasutak Oroszországban.

(—) A francia-porosz sebesültek segélyezésére Falk Zeigmond elnökele alatt egy bizottság alakult Buda-Pesten, mely már felhívását is kibocsátá. E felhívásban a bizottság a solidalis érdekre hivatkozik, mely Európa mivel népeit összeköti, s bármelyikkel rokonszenveztünk is a harezoló felek közül, az emberi részvét az követeli, hogy a szerencsétlenséggel szemben csak könyörületes érezzünk. A bizottság különösen a testvér főváros nő-egyleti és jótékony társulataihoz fordul, hogy működésében támogassák, felhívja egyszersmind az egész főváros lakosságát, hogy könyöradományaik-előmozdítsák az emberbaráti czélt. Mindenféle adomány, különösen pénz és kórházi készletek a bizottság irodájába (Béltutca 5. sz. alá) küldendők. A bizottság tagjai közt vannak: Beöthy Ágoston, Báron Ede, gr. Csáky Gyula, Falk Miksa, Okoliesányi Sándor, Ullmann Pál, Kertész József.

(—) Berlinben, a kitört porosz francia háboru miatt, a múlt héttel az előadások megszűntek, a tantermek azonban már előbb kitűrttek. A tanulók a hadsereghez csatlakoztak, valamint a fiatal orvosok és tanárségek is már behivatnak. Ezt azért emlitjük meg, mert ez szintén arra mutat, hogy a mostani készületek az 1866-dikiaknál nagyobb mérvűek. Így 1866-ban a berlini egyetemi orvostanhallgatók jegyzékbe vétettek ugyan, hogy szükség esetén beszóllittassanak, ez azonban akkor tényleg nem következett be.

(—) Emberélet egy ebért. Szombaton este 8 óra tájt a pesti dunaparton kikötött hajók egyikéről, az annak szélén járkáló kis eb elvesztvén az egyensúlyt, a Dunába esett. Gazdájá, hogy megmentse a kedvenc állatot, utána ugrott és szerencsétlenül elmerült. Hiába siettek csolnakokkal megmentésére, valószínűleg a hajók alá sodorták a habok. És a sors azt az ironiát követte el, hogy az ebet megmentették.

(—) Egy aggastyán ünyíllkos. Közelebb Bihar-megyében a mérgei posztján, egy Gora nevű 94 éves öreg akasztotta fel magát életuntáság miatt.

Mint mondják, félt, hogy még a századik évét is meg kell érnie.

(—) Nagy fogadás. Thomas a párisi közjegyzők egyik legtekintélyesebbike 200 ezer francba fogadott 100 ezer franc ellenében, hogy a franciaiki aug. 15-dike táján bevonulnak Berlinbe. A fogadás merész.

KÜLFÖLD.

London, jul. 26. A „Times” közlése egy véd és dacszövetségi szerződés tervét, melylyel Franciaország a Luxemburg ügy tartama alatt Poroszországot megkínálta, és titkon nem rég újból megkínálta. E szerint Franciaország megengedi a délnémet államok belépését az északnémet szövetségbe, minek ellenében Poroszország Franciaországot, Luxemburg és Belgium meghódításában támogatja. Poroszország mindkétszer visszautasította az ajánlatot. Mind az alsóházban, mind a felsőházban ezen közlére vonatkozólag interpellatiók adatnak be. A kormány kijelentette, hogy nem ismeri a forrást, melyből a „Times” ezen hírt vette, de meg van győződve, hogy Francia és Poroszország ily fontos leleplezésekre önkényes felvilágosítást fognak adni.

Berlin, jul. 25. A király egy nyilvános szöveget bocsátott ki, melyben Németország összes néptörzseinek köszönetet mond a hazafias nyilvánlatokért, és hűségét hűséget ígér. A király így szól végül: A német néptörzsek és fejedelmek egyértelmű talpra állása minden ellentétességet kibékített. Németország, mely sohasem volt oly egyetértő mint most, egyértelműségében kezességet talál aziránt, hogy a háboru tartós békét hozand, és hogy a véres magból a német szabadság és egy-ség termése fog kisarjadzani.

A „Journal Officiel” f. hó 25-ről egy hosszabb cikket közöl, melyben a francia politika Poroszország politikájával hasonlított össze, s melyben ez mondatik: A háboru egész felelősségét a porosz király és gr. Bismarck erőszakos becságyának kell tulajdonítani; s a multa visszatérve, előszámlája e lap Poroszországnak Dél-Németország elleni jogéértései, Dániának északi Schleswig-től megrablását, a Hannovera, Kurhessen, Frankfurt és Nassau iránti eljárás, s azt mondja: Az észak német szövetség fejedelmei megkoronázott megyefőnökök lettek. Európa V. Károly monarchiájának helyreállítása által fenyegetve van, miközben Poroszországnak Hollandia és Olaszország iránti eljárására utal. E lap végül bizonyos orosz terület-rezsekre való porosz vágakra, és Ausztriának Németországból való durva kizárására emlékeztet s ezt mondja: A francziák császárnak győzelme a jog s a haladás győzelme leend. Összhangzó hirlapi közlések szerint Grammont herczeg a lengyel emigransoknak kijelenté, hogy a lengyel kérdés ezuntal nem áll a programon.

Flórencz, jul. 25. A kamarában a pénzügyminiszter a két korosztály behívása által szükségessé vált katonai hitelre vonatkozó előterjeszt-ményt adott be, mely szerint 16 millió kívánatik. A külügyminiszter így nyilatkozott: Olaszország, más hatalmakhoz hasonlóan, teljesíti semlegeségi kötelességét, és megóvja cselekvési szabadságát, a mennyiben örökdiik a felett, hogy érdekei sértetlenek maradjanak.

Ö — ugymond — nem ismeri a francia kormánynak Róma odahagyására vonatkozó intencióit; a kormány azonban a francia kormánynak idevonatkozó határozatait függetlennek tartja azon tartózkodási vonaltól, melyet Olaszország a jelen körülmények közt követhet.

A legrosszabb politika lenne: a jelen pillanatot arra használni fel, hogy Franciaországnak zavarok okoztassanak; vagy akár arra gondolni, hogy Olaszország közvetlenül erőszakkal léphet fel a római kérdés megoldása végett.

Flórencz, jul. 25. A kamara — a külpolitika feletti vita után — a miniszteriumnak 168 szóval 103 ellen bizalmat szavazott. A porosz követ, Brassier Saint-Simon Berlinben utazott.

London, jul. 25. A „Standard” és „Morning-Post” a Bismarck és Thiele által Grammont körjegyzésére adott választ ki nem elégitőnek és kitérőnek tekintik.

Flórencz, jul. 25. Milanóban egy házban fegyver- és löszerraktárt foglaltak le.

Moltke, a német seregek „nagy táborkarának” feje rendeletet adott ki, hogy a porosz államoknak a kereskedelmi miniszterium által készített térképe a magáneladásból kivonatik és csak azon hatóságoknak adatik el, melyek a táborraktól irásban felhatalmazást mutatnak fel.

Stuttgart, jul. 25. A porosz Obernitz vette át a württembergi hadtest feletti parancsnokságot.

A „Tagespresse” constatirozza egy porosz bajor szövetségi szerződés létezését, melyben a bajor kormány számára a területi épség, a souverainitás s a Majnavonal fenntartása biztosított; arra is czélzás tétetik, hogy Poroszország Bajorország számára esetleges területelésbitést biztosított.

Legújabb.

Berlin, jul. 27. Porosz tudósítások megerősítik a poroszok által Hagenau ellen intézett kém-szemlére vonatkozó párisi jelentést. A Zeppelin württembergi tábori tüzérszónok által vezetett kém-szemléstől újratartás három tiszttől és négy drago-nyosból állt, kik ezéjük elérése után, — Niederbroonnál francia huszárok által szétgrasztattak, egyedül maga Zeppelin térvén vissza.

Páris, jul. 27. Hivatalosan állítják, hogy azon porosz francia szerződés tervezet, Belgiumnak Fran- cziarszág javára átengedése iránt, melyet a „Ti- mea” közölt, a prágai béke után Bismarck és Be-

nedetti közt folyt beszélgetések resuméja. Hiva- losan állítják, hogy a császár ily tervet sohasem helyezett.

Páris, jul. 27. Az alsó- és felső-rajnai de- partementok ostromállapotba helyeztetek. Az 1869 i korosztály, mely 90,000 főre megy, az activ had- seregben való szolgálattételre behivatott.

Trier, jul. 27. (Porosz forrásból.) A fran- cziák folyvást megsértik Luxemburg semlegességét. A sieri táborból tegnap 100 francia ment be Schleglen luxemburgi faluba, hol a „Marseillaise” t énekelték.

Páris, jul. 27. A hivatalos lap egy rende- letet közöl, melylyel a császárné regenszövő ne vezetetik ki.

München, jul. 27. A porosz korona herceg ide érkezett.

Bécs, jul. 27. A mai esti lapok jelentik, hogy Viterbonál 12,000 pápai katona szállt táborba. A francia kormány az atlanti tórsulat összes gőzöseit kibérelte a francia csapatoknak a keleti tengerre szállítása végett.

A „Pesti Napló” írja: A helyzet borulni kezd. Kép. körökben a kormány által követelendő tete- mebb hiteltől szólnak. A távollevő képviselők tá- viratilag bivatnak Pestre.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Gabona ár Kolozsvárt július 28-n 1870.

(Alsó a. mérő, középár.)

Tisztabúza 4 frt 90 kr. Elegybúza 3 frt 76 kr. Rozs 2 frt 62 kr. Árpa — frt — kr. Zab 2 frt 60 kr. Törökabúza 2 frt 80 kr. Pityóka 1 frt 90 kr. Marhabús fontja belváros 21, külvárosban 21 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Július 26-án: 5% Metaliques 100 frt 52.25. 5% Nemzeti község 100 frt 59.20. Kamat 52.25. 1860. Kölesön 86.50. Bankrézvény 642. Hitel- intézeti részvény 200 frt 204.50. London 10 ft st. 100 frt. 23 1/2 kr 131.75. Ezüst 133.25. Cs. királyi arany 6.25. Napoleondor 20 fran. 10.98.

Földterhentesítési kötvények: Magyar 70.—. Temesi 63.—. Erdélyi 60.—. Horv.-Slavon —.—.

HIVATALOS.

Sz. 2466. 1870.

(326)

(1—3)

Hirdetmény.

Nemes Kolozs megye törvényszéke részéről közhírré tétetik, miszerint sz. k. Ko- lozsvár város törvényszékének július 11-én 4018—1868 sz. alatt kelt jogérvényes fizetési rendelvény alapján báró Bánffy Albert felperes o. é. 1200 frt váltótörke kö- vetelése, s ennek 1868-ik évi május 20-tól járó 6% kamata, a már megállított 38 ft 93 1/2 kr eddigi, a jelenleg 12 frt 74 krra mérsékelt, úgy az ezutáni költségek erejéig alperes Szóts Lajos és neje Szász Rozáliának N. Kapuson már zálogjoggal terhelt 64 házszám alatti telke, és a rajta levő következő épületeknek n. m. egy zsendely fedelű kőház, egy istálló és szekérszín, egy zsendely fedelű szin, és ezek tartozékai, melyek az 1869 szeptember 9 én felvett becslési munkálat szerint öszve- sen 2837 frt 16 3/4 krra becsültettek, a törvényszék által elfogadott árverezési felté- telek mellett ennel eladásra elrendeltetik, s a helyszínen leendő foganatba vétele vé- ggett 2 határnap tüzetik ki, u. m. 1870. évi szeptember hó 3-ik napja és 1870. évi október hó 3-ik napja mindenkor délelőtt 9 óra.

Árverezési feltételek.

1. A felkiáltási öszveg 2837 forint 16 3/4 krra öszves becsérték, melyen alól a megbeesült épületek és telek az első árverésen nem, de a másodikon azon alól is el fog adatni.

2. A venni szándékozók kötelesek az irt becsárnak 10% a törvényszéki biztos kezében bántatványt előre letenni; a legtöbbet ígérőnek bántatványt benn tartatván, a vételárba betudatják, a többiek árverés után visszaadatik.

3. Felperes, vagy felbatalmazottja bántatványt letétele nélkül is hozzá szólhat az árveréshez.

4. A legtöbbet ígérő mint vevő köteles a vételárnak felét az árverés napjától számítva 30 nap alatt, másfelét pedig 60 nap alatt, mindég 6% kamattal együtt a törvényszékhez befizetni.

5. A vételár befizetése után vevő feljogosítottatik a megvett épületes telket ma- gánkézen át adni.

6. A vételár befizetése után vevő köteles a vételárnak felét az árverés napjától számítva 30 nap alatt, másfelét pedig 60 nap alatt, mindég 6% kamattal együtt a törvényszékhez befizetni.

7. Bár melyik esetbeni vevő a vételár befizetése után vevő feljogosítottatik a megvett épületes telket ma- gánkézen át adni.

8. Végre a vétel napjától kezdve a telek adóját fizeti, s minden terheket hordoz.

Egyidejűleg felhivatnak mindazok, kik a megbeesült fekvők iránt tulajdoni, vagy elsőbbségi igényt érvényesíthetni vélnek, hogy igény kereseteiket, a hirdetmény utolsó közzé tételétől 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentéseiket pedig az árverezés kezdetéig annál bizonyosabban jelentsek be, mivel különben azok a vég- rehajtás folyamatát nem gátolván, csak a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Ns. Kolozs megye törvényszékének Kolozsvárt, 1870-ik május 31-én tartott üléséből.

Bíró Pál,

főbíró.

Sz. 1451. 1870.

(325)

(2—3)

Felhívás.

Kóhalomszéki szász-zsombori lakos és itten lopás büntényéért vizsgálat alatt álló Mag István és Antal Györgyné Kereszte Anna birtokában Tekében 2 paripa és egy osikózó kancza tartóztatott le.

Miután ezen lovak joggal lopottaknak tekintetők, felhivatnak a netalán káro- sultak, hogy ezen hirdetménynek 3-adszori igtatásától számítva 45 nap alatt annyival inkább jelentkezzenek s azokhoz jogukat alólirt vizsgálo bíróság előtt bizo- nyítsák be, mert ellen esetben azok elárvereztetnek, és a vételár a büntető bíróság- hoz fog letétetni.

Ns. Kolozs megye törvényszék vizsgálo bíróságától.

Kolozsvárt, 1870. július 23-án.

MÁTHÉ GERŐ, v. bíró.

NEM HIVATALOS.

(289)

(5—6)

Figyelmeztetésül
t. vásárlóinkhoz és a pótkávé fogyasztókhoz!

Egy idő óta több pótkávé-gyár arra törekszik, hogy a pótkávé árának leszá- litása által, kelendősegre vergődjék, a mi részben sikerül is. Hanem mindenki belát- hatja, hogy ez csak a termék minőségének rovására történhetik. Nem is bajlódunk volna mi más gyárak ily eljárásával, ha ezek elismert jó híre- nünket, a legelőbbször a mi gyárunk által előállított s általános kedveltségben részesült amerikai, mocca, sziciliái-kávé utánzásával megrendíteni nem ügye- keztek volna. A mi e 3 kávének külső kiállítását illeti, sikerül is nekik azt az ál- talunk készítetthez a tévedésig hasonlónvá tenni, hanem a minőséget semmi áron sem képesek eltalálni, a mi nem is gondolható, ha megfontolja az ember, mily me- séis oleo árban bocsátják áruba a czikket. Legelső sorban csak azt akarjuk, hogy szilárd jóbírnévünket, a melyet azon megőrzött elv által, „csak jó czikket árul- ni” szerzetünk, jövőre is fenntartsuk, a miért is a t. kereskedők, illetőleg a kávé-fogyasztók tudomására hozzuk, hogy fennemlített 3 kávénevet úgy mint edig, ezután is hamisítatlan jó minőségben gyártjuk, s mérsékelt gyári árban áruljuk, s csak annyit akartunk megjegyezni, hogy minden kávénem, a mely nincs védőbélyegünkkel és czégünkkel ellátva, nem a mi gyár- runkból kerültnek tekintendő. A fennebbi okoknál fogva arra is indítat- va éreztük magunkat, hogy Cuba kávé nevezet alatt egy új kávénevet termel- jünk, a melynek védelme, hamisítása vagy utánzása végett, minden csomagot ke- reskedelmi törvényszékileg bejegyzett védőbélyegünkkel láttunk el. Ezen Cuba-kávé, a melynek íze, a történt próbák után, a valódi Cuba kávé- zéhez hasonlít, annyira, miszerint e pótkávéhoz csak kevés valódi kávé kell ve- gyíteni egy jeles és egészséges tápszer előállítására, mindent feljűmlál, a mi eddig a műkávé termelésben előfordult. Ajánljuk tehát mindazoknak, a kik bizalmukat az amerikai, sziciliái, és mocca-kávéhoz elvesztették, ezen újanfeltalált Cuba-kávé, s meg vagyunk győződve, hogy ez új kávénem rövid idő alatt rendkívüli kedvelt- ségnek fog örvendeni. Ezen kívül még újan adunk forgalomba egy Honvéd-kávé, valamint loginomabb a la Suchard-Csokoládét, a melyek ugy minőség mint esinos kiállításra nézve kívánni valót nem hagyunk. A midőn pótkávé, csokoládé- és spanyolviasz-gyártmányaink mellett még nagy angol szóda, valódi Ame- rikai petróleum, Carobbe, keményítő, enyv, szekérkenőcs-sat. rak tárunkat ajánljuk, mindig pontos és szilárd szolgálatot biztosítunk

Leitner és Grünwald

magy. kir. szab. pótkávé-, csokoládé és spanyolviasz-gyárosok.
Pesten, királyutca, 60 sz.

Töröksorsjegy

Ingyen játszhatni minden évben hatszor 600,000, 300,000 sat. frank nyereségre, s a mellett megvásárlása által, melynek húzása

7 százalékos kamatot

1870 augusztus 1-jén 600,000 frank főnyereménnyel lesz.

Ezen sorsjegyeket, a melyek jegyzése a tőzsdén meg van engedve, s a melyek 400 frank névértékre szólnak, évenként 12 frankot aranyban jövedelmeznek és 600,000, 300,000, 60,000, 40,000 frankos nyereseményekkel vannak dotálva, darab száma 88 o. é. frton árulja a bécsi kereskedelmi bank váltóirodája, ezelőtt Sothen C. Ján. Bécsben, Gra- ben 13 oly kötelezettséggel, hogy azokat 1871 július 30-án ugyanabban az árban visszaveszi, ezen kötelezettség nélkül 86 frton o. é. árulja fennebbi váltóiroda e sorsjegyeket, és részletfize- tésre, 10 forint előfizetés mellett, 195 frton kocsátja át, mely részletfizetés után mindjárt a legközelebbi húzásban egyedül játszható az összes nyereseményekre. BCU Cluj-Napoca.

N. B. Külső megrendeléseknél, melyek az említett váltóirodához intézendők, kéretik az öszveget bérmentesen beküldeni s ezen feljű

Nyavalyatörésben (Fallsucht) szenvedőket

levél általi uton gyógyít a nehézkór valódi orvosa Dr. Killisch O. Berlinben, jelenleg Louisenstrasse N. 45. Eddigélé 100-nál több nyavalyatörést gyóg. itott meg. (97) 30/7 (52—156)

Legújabb és legczélszerűbb találmány.

„Netsrec“-a kávé
ANGERBAUER LÖRINCZ

első es. kir. szab. osztrák európai

„Netsrec“-a kávégyára

Bécsben. Wieden, Heugasse Nr. 56

ajánlja a Netsrec a-ban Egiptomban termelt árpából készült kávéját, a mely minden eddigi kávénevet tökéletesen feleslegessé tevén, azokat szinre, il- latra, s különösen táperőre nézve meszszé feljűmlálja, s épen úgy, mint mindegyik más kávé, minden egyéb kávévegyítés nélkül, csak forró vízzel ön- tendő, — aránylag legelőbb árban
1 font Netsrec-a kávé csomagolással együtt, első rendű czikk o. é. 1 frt 10 kr.
1 font Netsrec-a kávé csomagolással közönséges . . . o. é. — frt 60 kr.
Megrendelések mindig elfogadtnak, s pontosan teljesítetnek.
Előrusítók aránylagos árleszállításban részesülnek.

Kolozsvárt Stein J. Pesten Mach és Stein
könyvkereskedésében kapható:

A vegy- és műtannal foglalkozó közönség figyelmébe következő jeles műre hivatik fel:

Die chemische Technologie

als Leitfaden bei Vorlesungen an Universitäten, technischen Lehranstalten, sowie für Chemiker, Techniker, Verwaltungsbeamte, Apotheker und Gerichtst- ärzte. Von J. R. Wagner. Siebente verbesserte und vermehrte Auflage. Mit 289 Holzschnitten.

Nagy 8-rét, XVI. és 824 lap. Ára 3 1/3 tallér.

A váltóeljárás

a marosvásárhelyi királyi tábla területén jelenleg érvényes alakjában.

Irta dr. Haller Károly, a kolozsvári kir. jogakadémián ny. r. tanár, a jogtörténelmi és bírói államvizsgálati bizottmányok tagja stb.

Ára 40 kr.

A szolgabírák és esküdtek kézi-könyve,

utmutató minden a szolgabírák és esküdtek által eszközözendő törvénykezési s közigazgatási eljárásokban, iromány-példákkal a legújabb törvények, s az új polgári perrendtartás alapján, átdolgozta KASSAY ADOLF.

Ára 2 frt 40 kr.

Községi kalauz,

vezérkönyv magyar- és erdélyhoni községi bírák, előjárók és jegyzők használatára, felvilágosító és útba igazító jegyzetekkel s gya- korlati irománypéldákkal ellátva Irta TÓTH LAJOS, a legújabb törvények és rendeletek nyomán. Ára 4 frt.

Magyar polgári törvénykezési
Rendtartás.

Összehasonlító és felvilágosító jegyzetekkel kísérte ÖKRÖS BALINT.

Ára 3 frt.

Egészségi könyvtár.
I. kötet.

A husevés

az ösztön, az ész, a lelkiismeret, a vallás-történelem és a természettudomá- nyok ítélőszéke előtt. Med. dr. NAGEL RICHARD német szövegéből fordít- totta Velis Simon természeti (viz) orvos, orvos-sebész, szülész és sze- mész. Ára 40 kr.

Magy. kir. díj-sorsjegyek az 1870-ik évről.

Főnyeremény 250,000 frt. Legkisebb nyeremény 104—200 frt.

Húzás 1870 augusztus 15-én.

(298)

Törvényesen bélyegzett

(7—10)

Részjegyek,

addig érvényesek, a míg azokra a 250,000 frtól 104—200 frtig terjedő nyeremények egy huszad része nem esett:

7 frtjával,

10 darab 68 frt. 20 darab 135 frt.

az öszveg készpénzben beküldése, vagy utánvét mellett.

Nyeremény lajstromok ingyen.

Rothschild és társa,

Bécs, Postgasse Nro. 14.

(107) 30/7 (5—*)

Alólirt Majer urnak breslaui fe-
hér mell-szőrpét idült náthaláz, tartós
köhögés és tüdő elnyálkásodás ellen kitűnő
sikerrel használtam, és egy néhány palack
használatá után egészségem teljesen helyre-
állott, minek folytán a neveztem szőrpöt
hasonló bajokban mindenkiné bizton aján-
lom. Győr, 1864, június hó 25 kén.

DEÁKY ZSIGMOND,
casaropoli püspök s győri nagy prapost.
Egy kisebb tüveg 60 kr., nagyobb
üveg 1 frt.

Kapható: Kolozsvárt, Binder K.
gyógyszerésznél belső-monostortutca a Re-
dout során, és C. M. MEGAY K. Fejérvárt.

(322) (3—3)

Egy egyszerű

zongora eladó

Kolozsvárt a br. Józsika háznál.

(287) (5—15)

Haszonbér.

Tordavármegyében Mező Rütösön
Marosvásárhelyhez 1 1/2 óra járásra, egy
529 holdból álló birtokosítás alatt lé-
vő birtok, erdővel, szőlővel, hozzá tar-
tozó lak- és gazdasági épületekkel; ugy-
mint: teljes instructioval felszerelve
1871 Szentgyörgy napjától kezdve
6 egymásután következendő évekre bére-
le kiadandó, vagy örök áron is el-
adó. Értekezhetai levél útján Ürmösön,
utolsó posta Nagy-Ajta,

MAURER MIHÁLYLYAL.

(319) (3—3)

Egy jó
PIANINO - eladó

megnézhetni b.-középutca
458 szám alatt.

Weinkopf Benedek

Építvány-asztalos-üzlete

Bécsben, Landstrasse Neulinggasse 4 sz.

ajánlja magát mindenemü építvány-iroda- és bolt-felsze-
relésre aránylagos legelőbb árak mellett.
Megrendelések mindig elfogadtnak, s a legpontosabban
teljesítetnek.